

Unger Mátyás (1921–1985)

Történész, tantárgypedagógus, egyetemi tanár, kandidátus. Lébényben született egyszerű paraszti családban, ezért az átlagosnál hosszabb és nehezebb utat kellett megtennie az egyetemi tanárságig. A polgári iskola elvégzése után 1940-ben a soproni evangélikus tanítóképzőben szerzett diplomát. Először a csepeli Weiss Manfréd gyár tanonciskolájának volt a tanára, 1947-től az új, átalakuló, 3000 fős iparitanuló iskola vezetője. Innen került a budapesti egyetemre, ahol 1952-ben magyar-történelem szakos tanári diplomát szerzett. 1955-ig az ELTE bölcsészkarán tanársegéd volt, majd ezt követően tanított a Fáy András Gimnázium technikumi esti tagozatán is. 1957–1963-ig a Tankönyvkiadó szerkesztője volt, majd visszatérhetett az egyetemre, ahol aztán váratlan haláláig tanított. 1978–1984-ig oktatási dékánhelyettes volt. Két évtizedig a Történelmi Társulat tanári tagozatának az elnöki tisztét töltötte be, nagy ügybuzgalommal. A nemzetközi történészdidaktikai konferenciák, kétoldalú tankönyvegyeztető tárgyalások egyik állandó magyar szakértő résztvevője volt, de aktívan működött közre az iskolai térképek és atlaszok készítésében is. Igen jelentős tankönyv- és kézikönyvírói, valamint olvasókönyv-szerkesztői munkássága mellett a történelemórai forráselemzéssel kapcsolatos publikációi meghatározó jelentőségűek. Szabolcs Ottóval közösen írt Magyarország története évtizedeken keresztül több kiadásban volt hazánk történetének valóban népszerű összefoglalása. Emlékét 1990 óta szakalapítvány őrzi a Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány részeként.

Munkái:

- *Magyarország története: rövid áttekintés. Gondolat, Budapest, 1965. 1973. (2. átdolg. és bőv. kiad.) 1976. (3. kiad.) 1979. (4. kiad.) (Szabolcs Ottóval)*
- *A történelmi tudat alakulása középiskolai történelemtankönyveinkben a századfordulótól a felszabadulásig. Tankönyvkiadó, Budapest, 1976.*
- *Történelem a gimnázium III. osztálya számára. Tankönyvkiadó, Budapest, 1957.*
- *Történelmi forrásfeldolgozó órák a gimnázium III. osztályában. Tankönyvkiadó, Budapest, 1958.*
- *A források felhasználása a középiskolai történelemtanításban. Századok, 1962. 5-6. sz. 823-835. l.*

- *Történelmi olvasókönyv. III. Forrásszemelvények az egyetemes történelem (1640 – 1849) és Magyarország története (1526 – 1849) tanításához. Tankönyvkiadó, Budapest, 1966.*
- *Történelem a gimnázium III. osztálya számára. Tankönyvkiadó, Budapest, 1967.*
- *Tanári kézikönyv a történelem tanításához a középiskolák III. osztályában. Tankönyvkiadó, Budapest, 1974.*
- *Történelemtanításunk gondjai. Történelmi Szemle, 1974. 1-2. sz. 231. l.*
- *Történelemtanításunkról. História, 1982. 2. sz. 32. l.*
- *Bevezetés a források ismeretébe és a forráselemzésbe. A történelmi forrásokat gyűjtő és őrző tudományos intézményekről szóló részt Bak Borbála írta. Szerk. Horányi István. OPI, Budapest, 1985.*

Irodalom:

- *Unger Mátyás: A történelmi tudat alakulása középiskolai tankönyveinkben a századfordulótól a felszabadulásig (kandidátusi értekezés tézisei). Századok, 1972. 4-5. sz. 1283-1284. I.*
- *Waczulik Margit: Hozzászólás Unger Mátyás Történelemtanításunk gondjai c. cikkéhez. Történelmi Szemle, 1974. 1-2. sz. 241. I.*
- *Vörös Károly: Hozzászólás Unger Mátyás Történelemtanításunk gondjai c. cikkéhez. Történelmi Szemle, 1974. 1-2. sz. 244. I.*
- *Pesti János: Unger Mátyás: A történelmi tudat alakulása középiskolai történelemtankönyveinkben. Történelemtanítás, 1976. 4. sz. 30-31. I.*
- *Szabolcs Ottó: Unger Mátyás (1921–1985). Történelemtanítás, 1986. 2. sz. 12-13. I.*
- *Szabolcs Ottó: Unger Mátyás (1921-1985): nekrológ. Századok, 1987. 1. sz. 250-251. I.*
- *Bellér Béla: Unger Mátyás: Bevezetés a források ismeretébe és a forráselemzésbe. Budapest, 1985. Századok, 1988. 1-2. sz. 274-277. I.*
- *Glatz Ferenc: Unger Mátyás tanár úr. In: Unger Mátyás emlékkönyv. Budapest, 1991.*
- *Unger Mátyás emlékkönyv. Emlékkönyv Unger Mátyás negyedszázados egyetemi történelemtanári működése emlékére, és születésének hetvenedik évfordulója alkalmából. Szerk. E. Kovács Péter – Kalmár János – V. Molnár László. MTA Történettudományi Intézet, Budapest, 1991.*
- *Bak Borbála: Unger Mátyás szakirodalmi munkássága. In: Unger Mátyás emlékkönyv. Szerk. E. Kovács Péter – Kalmár János – V. Molnár László. MTA Történettudományi Intézet, Budapest, 1991. 257-296. I.*
- *Pálffy Géza: Unger Mátyás emlékkönyv. Emlékkönyv Unger Mátyás negyedszázados egyetemi történelemtanári működése emlékére, és születésének hetvenedik évfordulója alkalmából. Szerk.: E. Kovács Péter, Kalmár János, V. Molnár László. Budapest, 1991. Levéltári Közlemények, 1992. 1-2. sz. 219-224. I.*
- *Baják László: Unger Mátyás emlékkönyv. Iskolakultúra, 1992. 21. sz. 63-64. I.*

<http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/wp-content/uploads/2010/12/katona9c.png>

http://mantikvarium.hu/shop_ordered/2442/shop_pic/AD355934.jpg